

Zarządzenie nr 3/2019
Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu
z dnia 13.02.2019 roku

w sprawie przyjęcia zasad przyznawania dofinansowań w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w 2019 roku w Powiecie Zwoleńskim

Na podstawie Uchwały Nr 4/2019 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) z dnia 29 stycznia 2019 roku w sprawie realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” oraz załącznika Nr 1 do w/w Uchwały określającego zasady dotyczące wyboru , dofinansowania i rozliczania wniosków o dofinansowanie w ramach modułu I i II pilotażowego programu „Aktywny samorząd” oraz dokumentu przyjętego przez PFRON pn. Kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2019 roku w związku z Porozumieniem nr 007/18/AS/2012 z dnia 31 maja 2012 r. oraz Upoważnienia Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu udzielonym przez Zarząd Powiatu Zwoleńskiego z dnia 13 listopada 2012 roku

zarządzam co następuje:

§1

1. Przyjmuje się zasady przyznawania dofinansowań w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2019 roku w Powiecie Zwoleńskim w brzmieniu załącznika nr 1 do niniejszego Zarządzenia.
2. Wzory dokumentów obowiązujących w ramach programu „Aktywny samorząd” w roku 2019 w Powiecie Zwoleńskim w brzmieniu załącznika nr 2 do niniejszego Zarządzenia.

§2

Zobowiązuję się pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie realizujących ww. program do stosowania ww. zasad .

§3

W sprawach nieuregulowanych niniejszym zarządzeniem stosuje się uchwały i wytyczne Zarządu PFRON oraz inne przepisy prawa.

§4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Zasady przyznawania dofinansowań w ramach pilotażowego programu
„Aktywny Samorząd” w 2019 r. w Powiecie Zwoleńskim**

Podstawa prawna: Uchwała nr 4/2019 Zarządu PFRON z dnia 29 stycznia 2019 r. w sprawie realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd” oraz Porozumienia nr 007/18/AS/2012 z dnia 31.05.2012 r. zawartego pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a Powiatem Zwoleńskim, określającym zasady dotyczące wyboru, dofinansowania i rozliczania wniosków o dofinansowanie w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Podstawą prawną uruchomienia i realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd” są:
  - 1) Art. 47 ust. 1 pkt. 4 lit. a Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2018 r. poz.511, z późn. zm.).
  - 2) Kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w 2019 roku.
  - 3) Zasady dotyczące wyboru, dofinansowania i rozliczania wniosków o dofinansowanie w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” (Załącznik nr 1 do Porozumienia).
2. Program „Aktywny Samorząd” skierowany jest do osób niepełnosprawnych będących mieszkańcami Powiatu Zwoleńskiego.
3. Realizatorem programu jest Powiat Zwoleński poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 78, 26-700 Zwoleń.
4. Definicje pojęć - ilekroć w niniejszym dokumencie mowa jest o:
  - realizatorze** – należy przez to rozumieć Powiat Zwoleński poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu (PCPR);
  - adresacie programu** – należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną, która jest uprawniona do ubiegania się o dofinansowanie;
  - beneficjencie pomocy** – należy przez to rozumieć adresata programu, który uzyskał dofinansowanie;

dofinansowaniu – należy przez to rozumieć pomoc finansową ze środków PFRON udzieloną przez realizatora programu;

ewaluacji programu – należy przez to rozumieć ocenę jakości, skuteczności i efektywności programu;

monitorowaniu – należy przez to rozumieć proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat programu w aspekcie finansowym i rzeczowym;

osobie niepełnosprawnej – należy przez to rozumieć osobę, o której mowa w art. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2018 r. poz. 511, z późn. zm.);

PFRON – należy przez to rozumieć Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

programie (bez bliższego określenia) – należy przez to rozumieć pilotażowy program „Aktywny samorząd”;

udziale własnym – należy przez to rozumieć wkład finansowy, jaki wnioskodawca zobowiązany jest zaangażować w związku z dofinansowaniem;

osobach w wieku aktywności zawodowej – należy przez to rozumieć pełnoletnie osoby, które nie osiągnęły wieku emerytalnego,

wnioskodawcy – należy przez to rozumieć wnioskującego o dofinansowanie z tym, że:

- w przypadku niepełnoletnich adresatów programu (dzieci i młodzież do lat 18), wnioskodawcą jest jeden z rodziców sprawujący opiekę nad osobą niepełnosprawną lub opiekun prawny,

- w przypadku pełnoletnich osób nie posiadających pełnej zdolności do czynności prawnych, wnioskodawcą jest opiekun prawny;

wniosku – należy przez to rozumieć pisemny wniosek wnioskodawcy o przyznanie dofinansowania;

wymagalnych zobowiązaniach – należy przez to rozumieć zobowiązania, których termin zapłaty upłynął, a które nie zostały przedawnione lub umorzone;

- dochodzie - dochodzie – oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób, przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c i 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. 2018 r. poz. 1509), pomniejszone o koszty

uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

5. Zakres pojęć dotyczących przedmiotu dofinansowania i kryteriów uczestnictwa osób niepełnosprawnych w programie - ilekroć w niniejszym dokumencie lub w programie mowa jest o:

- 1) **aktywności zawodowej** – należy przez to rozumieć:
  - a) zatrudnienie, lub
  - b) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, lub
  - c) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu, okresy aktywności zawodowej w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres aktywności;
- 2) **dotatku na pokrycie kosztów kształcenia** – należy przez to rozumieć nie wymagającą rozliczania kwotę przeznaczoną na wydatki wnioskodawcy związane z pobieraniem nauki;
- 3) **dysfunkcji narządu ruchu (w przypadku Obszaru A)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję stanowiącą podstawę orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (także orzeczenia o niepełnosprawności), w przypadku osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, która nie jest przyczyną wydania orzeczenia dot. niepełnosprawności, ale jest konsekwencją ujętych w orzeczeniu schorzeń (np. o charakterze neurologicznym - symbol orzeczenia: 10-N lub całościowych zaburzeń rozwojowych - symbol orzeczenia: 12-C), wnioski mogą zostać pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym pod warunkiem, że wnioskodawca dołączy do wniosku zaświadczenie lekarza specjalisty potwierdzające, iż następstwem schorzeń, stanowiących podstawę orzeczenia jest dysfunkcja narządu ruchu;
- 4) **dysfunkcji narządu ruchu powodującej problemy w samodzielnym przemieszczaniu się (w przypadku Obszaru C Zadanie 5)** – należy przez to rozumieć sytuację, kiedy stan zdrowia osoby niepełnosprawnej oraz poziom dysfunkcji narządu ruchu wyklucza samodzielne poruszanie się i przemieszczanie się na zewnątrz; brak takiej możliwości powinien wynikać z dysfunkcji charakteryzującej się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie kończyn

dolnych; stan ten może wynikać ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. amputacje, porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe) i musi być potwierdzony zaświadczeniem lekarza specjalisty, który oceniając zasadność wyposażenia osoby niepełnosprawnej w przedmiot dofinansowania potwierdzi, iż:

a) osoba niepełnosprawna nie ma możliwości samodzielnego poruszania się i przemieszczania się,

b) zakres i rodzaj ograniczeń ruchowych osoby ubiegającej się o pomoc, stanowią poważne utrudnienia w samodzielnym funkcjonowaniu osoby niepełnosprawnej,

c) korzystanie z przedmiotu dofinansowania jest wskazane z punktu widzenia procesu rehabilitacji (nie spowoduje wstrzymania lub pogorszenia tego procesu),

d) korzystanie z przedmiotu dofinansowania nie wpłynie niekorzystnie na sprawność kończyn,

e) nie ma przeciwwskazań medycznych do korzystania z przedmiotu dofinansowania;

- 5) **dysfunkcji narządu słuchu (w przypadku Obszaru A Zadanie 4 oraz Obszaru B Zadanie 4)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję narządu słuchu stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku, gdy orzeczenie jest wydane z innego powodu – ubytek słuchu powyżej 70 decybeli (db), stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu wydanym przez lekarza specjalistę;
- 6) **dysfunkcji narządu słuchu w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego (w przypadku Obszaru A Zadanie 3)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję narządu słuchu stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w efekcie której osoba niepełnosprawna komunikuje się z otoczeniem metodami wspomagającymi/alternatywnymi, a dla prawidłowej komunikacji w trakcie kursu i egzaminu na prawo jazdy, zgodnie z oświadczeniem/ zapotrzebowaniem wnioskodawcy, niezbędne jest wsparcie w formie usługi tłumacza migowego;
- 7) **dysfunkcji narządu wzroku (w przypadku Obszaru B Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję wzroku stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, a także w przypadku:
- a) gdy dysfunkcja narządu wzroku nie jest przyczyną wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, ale wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba

niepełnosprawna, której dotyczy wnioski, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05 i/lub ma zwężenie pola widzenia do 20 stopni,
b) osób niepełnosprawnych w wieku do 16 roku życia – gdy wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wnioski, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,1 i/lub ma zwężenie pola widzenia do 30 stopni, przy czym osoby niepełnosprawne posiadające dysfunkcje narządu wzroku wymienione w lit. a i lit. b, są traktowane jak osoby niewidome;

- 8) **dysfunkcji narządu wzroku (w przypadku Obszaru B Zadanie 3)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję wzroku stanowiącą powód wydania orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku, gdy orzeczenie jest wydane z innego powodu – także dysfunkcję powodującą obniżenie ostrości wzroku (w korekcji) w oku lepszym poniżej 0,1 (lub 0,1) i/lub zwężenie pola widzenia do 30 stopni, potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim wystawionym przez lekarza okulistę;
- 9) **dysfunkcji obu kończyn górnych (w przypadku Obszaru B Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć stan potwierdzony zaświadczeniem lekarskim: wrodzony brak lub amputację obu kończyn górnych – co najmniej w obrębie przedramienia, a także dysfunkcję charakteryzującą się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie obu kończyn górnych w stopniu znacznie utrudniającym korzystanie ze standardowego sprzętu elektronicznego, wynikająca ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe);
- 10) **ekspercie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (w przypadku Obszaru C Zadanie 3 i 4)** – należy przez to rozumieć specjalistę wojewódzkiego z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii albo innego specjalistę w tych dziedzinach, wskazanego przez jednego z wymienionych specjalistów, który prowadzi na terenie danego województwa długotrwałą opiekę protezyczną nad osobami po amputacjach kończyn; wyboru ekspertów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dokonuje Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem protezowni (zakładu ortopedycznego); ekspertom Państwowego

Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przysługuje wynagrodzenie za wydanie opinii do wniosku zakwalifikowanego do dofinansowania, w zakresie:

- a) stabilności procesu chorobowego wnioskodawcy,
- b) rokowań co do zdolności wnioskodawcy do pracy w wyniku wsparcia udzielonego
- c) w programie, oraz o ile dotyczy:
- d) celowości zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy) i zwiększenia kwoty dofinansowania;

11) **gospodarstwie domowym wnioskodawcy** – należy przez to rozumieć, w zależności od stanu faktycznego:

- a) **wspólne gospodarstwo** – gdy wnioskodawca ma wspólny budżet domowy z innymi osobami, wchodzącymi w skład jego rodziny, lub
- b) **samodzielne gospodarstwo** – gdy wnioskodawca mieszka oraz utrzymuje się samodzielnie i może udokumentować, że z własnych dochodów lub przy wsparciu właściwych instytucji, ponosi wszelkie opłaty z tego tytułu, przy czym wnioskodawcę, który ukończył 25 rok życia i nie osiąga własnych dochodów ani nie korzysta ze wsparcia właściwych instytucji, zalicza się do wspólnego gospodarstwa domowego rodziców/ opiekunów;

12) **informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półroczu objętego dofinansowaniem** – należy przez to rozumieć każdą udokumentowaną informację potwierdzającą, że student pobierał naukę w semestrze objętym dofinansowaniem (np. wpis na kolejny semestr, w tym warunkowy, informacja o dopuszczeniu do sesji egzaminacyjnej, potwierdzenie zdania egzaminu w trakcie sesji egzaminacyjnej, np. w formie oceny itp.); źródłem informacji może być np. indeks, wydruk z USOS potwierdzony przez uczelnię/szkołę, zaświadczenie uczelni/szkoły, itp.);

13) **Karcie Dużej Rodziny** – należy przez to rozumieć dokument identyfikujący członka rodziny wielodzietnej, zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. 2017 r. poz. 1832, z późn. zm.) lub inny dokument, na podstawie którego wnioskodawca objęty jest działaniami/ulgami adresowanymi do rodzin wielodzietnych, ujętymi w ramy programów, które pod różnymi nazwami funkcjonują w Polsce, bądź wprowadzonymi jako samodzielny instrument nieobudowany programem;

14) **kolegium** – należy przez to rozumieć kolegium działające zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2018 r. poz. 996, z późn. zm.);

- 15) **kosztach kursu i egzaminów (w przypadku Obszaru A Zadanie 2 i Zadanie 3)** – należy przez to rozumieć koszty związane z uczestnictwem osoby niepełnosprawnej w kursie i przeprowadzeniem egzaminu, w tym także wszelkie opłaty z nimi związane oraz jazdy doszkalające;
- 16) **kosztach utrzymania sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego (Obszar B)** – należy przez to rozumieć koszty związane z utrzymaniem sprawności technicznej sprzętu elektronicznego zakupionego w ramach realizacji programu, w tym koszt zakupu dodatkowych elementów, służących rozbudowie posiadanego sprzętu lub dodatkowego wyposażenia lub oprogramowania (w celu osiągnięcia minimalnych wymogów technicznych lub dokonania koniecznych aktualizacji, niezbędnych do zachowania funkcjonalności sprzętu lub oprogramowania), a także koszt niezbędnych napraw, przeglądów czy konserwacji;
- 17) **miejscu zamieszkania** – należy przez to rozumieć, zgodnie z normą kodeksu cywilnego (art. 25 KC) miejscowość, w której wnioskodawca przebywa z zamiarem stałego pobytu, będąca ośrodkiem życia codziennego wnioskodawcy, w którym skoncentrowane są jego plany życiowe (cechy ośrodka osobistych i majątkowych interesów); o miejscu zamieszkania nie decyduje jedynie fakt przebywania w określonym mieście, ale również zamiar stałego pobytu i chęć skoncentrowania swoich interesów życiowych w danym miejscu; można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania;
- 18) **naucze w szkole wyższej** – należy przez to rozumieć naukę w następujących formach edukacji na poziomie wyższym: studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie (trzeciego stopnia) prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym (dziennym) lub niestacjonarnym (wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu);
- 19) **opłacie za naukę (czesne)** – należy przez to rozumieć opłatę pobieraną za naukę w szkole policealnej lub wyższej w okresie objętym umową dofinansowania; opłata za naukę (czesne) nie obejmuje innych opłat z tytułu usług edukacyjnych (przykładowo: opłaty związanej z powtarzaniem określonych zajęć z powodu niezadowolających wyników w nauce, za zajęcia nieobjęte planem studiów, za inne niż filologia studia realizowane w języku obcym) ani innych opłat przewidzianych

przepisami prawa powszechnie obowiązującego (przykładowo za wydanie: legitymacji studenckiej i jej duplikatu, dyplomu ukończenia studiów, jego duplikatu oraz dodatkowego odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język obcy, itp.), które to koszty mogą być pokrywane przez beneficjenta pomocy ze środków dofinansowania przyznanego w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia;

- 20) **oprzyrządowaniu elektrycznym do wózka ręcznego (w przypadku Obszaru C Zadanie 5)** – należy przez to rozumieć przystawne elementy/osprzęt (napęd elektryczny wraz z wyposażeniem, także dodatkowym) możliwe do zamontowania w standardowym wózku inwalidzkim (ręcznym), gwarantujące maksymalne odciążenie przy jeździe, pchaniu lub hamowaniu wózka, także na nierównych nawierzchniach, zwiększające mobilność osoby niepełnosprawnej i umożliwiające samodzielne przemieszczanie się;
- 21) **oprzyrządowaniu samochodu (w przypadku Obszaru A Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności adresata programu urządzenia (montowane fabrycznie lub dodatkowo) lub również wyposażenie samochodu, które umożliwia użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją ruchu lub przewożenie samochodem osoby niepełnosprawnej oraz niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego; do mobilnych przedmiotów można zaliczyć przykładowo: specjalny fotel pasażera, w tym fotelik dziecięcy, podnośnik lub najazd/podjazd/rampę podjazdową do wózka inwalidzkiego, dodatkowe pasy do mocowania wózka inwalidzkiego itp.;
- 22) **oprzyrządowaniu samochodu (w przypadku Obszaru A Zadanie 4)** – należy przez to rozumieć dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności wnioskodawcy wyposażenie/technologie, sprzęty i urządzenia, montowane fabrycznie lub dodatkowo w samochodzie, a także inne np. mobilne sprzęty i urządzenia (a także technologie i oprogramowanie), które umożliwiają użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją słuchu, w tym wspomagające poprawną komunikację z osobą niesłyszącą (komunikator, tablet ze specjalnym oprogramowaniem), sygnalizatory i aplikacje, z wyłączeniem aparatów słuchowych;
- 23) **osobie głuchoniewidomej** – należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną, która na skutek równoczesnego uszkodzenia słuchu i wzroku napotyka bardzo duże

trudności w wymianie informacji oraz w komunikowaniu się, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu lekarskim;

24) **osobie poszkodowanej w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych** – należy przez to rozumieć:

a) osobę zamieszkujejącą na terenie gminy umieszczonej w wykazie określonym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów, wydanym na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. 2018 r. poz. 1345), wobec której (lub wobec członka jej gospodarstwa domowego) podjęta została decyzja o przyznaniu zasiłku celowego w związku z wystąpieniem zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej dla osób lub rodzin, które poniosły straty w gospodarstwach domowych (budynkach mieszkalnych, podstawowym wyposażeniu gospodarstw domowych) na podstawie art. 40 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2018 r. poz. 1508, z późn. zm.), a także,

b) osobę, którą dotknęło inne zdarzenie losowe, skutkujące stratami materialnymi w gospodarstwie domowym (np. pożar, kradzież, zalanie), udokumentowane/potwierdzone przez właściwą jednostkę (np. jednostkę pomocy społecznej, straż pożarną, Policję);

25) **osobie zależnej (w przypadku Obszaru D)** – należy przez to rozumieć dziecko będące pod opieką wnioskodawcy i przebywające w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (dziennego opiekuna, niani lub w ramach klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego, oddziału przedszkolnego w szkole);

26) **posiadaczu samochodu (w przypadku Obszaru A)** (w rozumieniu programu) – należy przez to rozumieć jego właściciela lub współwłaściciela; w przypadku osób niepełnoletnich i pozbawionych zdolności do czynności prawnych, posiadaczem samochodu jest wnioskodawca (opiekun prawny lub przedstawiciel ustawowy); w przypadku, gdy wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie wyłącznie sprzętu/urządzeń mobilnych (niemontowanych w samochodzie na stałe), posiadanie samochodu może być udokumentowane aktualną umową (np. umowa użytkowania, najmu, użyczenia, dzierżawy itd.);

27) **poziomie jakości protez kończyny górnej** – należy przez to rozumieć:

- a) poziom I - prosta proteza o funkcji głównie kosmetycznej ewentualnie z najprostszymi elementami mechanicznego ustawiania pozycji łokcia i nadgarstka; do wykonania w ramach limitu NFZ; nie przywraca nawet podstawowych funkcji utraconej ręki,
- b) poziom II - proteza z prostymi elementami mechanicznymi oraz standardowym zawieszeniem na kikucie; w zasadzie możliwa do wykonania w ramach NFZ z niewielką dopłatą; nie uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu wystarczającym dla podjęcia aktywności zawodowej,
- c) poziom III - proteza z precyzyjnymi elementami mechanicznymi oraz nowoczesnym zawieszeniem kikuta (także z wykorzystaniem technologii silikonowej) oraz bardzo dobrym wykończeniem kosmetycznym; uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu umożliwiającym podjęcie aktywności zawodowej,
- d) poziom IV - proteza z elementami bioelektrycznymi (lub elementy kombinowane bioelektryczne i mechaniczne - tzw. hybrydowa); proteza w części bioelektrycznej sterowana impulsami z zachowanych grup mięśniowych; w znacznym stopniu pozwala na uniezależnienie się od otoczenia, jednak nie zawsze jest akceptowana przez pacjentów, w szczególności z powodu znacznej wagi;

28) **poziomie jakości protez kończyny dolnej** – należy przez to rozumieć:

- a) poziom I - proteza wykonana w ramach limitu NFZ; posiada najprostsze elementy mechaniczne; nie daje możliwości lokomocyjnych dla codziennego funkcjonowania pacjenta,
- b) poziom II - poziom podstawowy umożliwiający w miarę sprawne poruszanie się pacjenta; proteza taka jednak nie daje rzeczywistych możliwości intensywnego, bezpiecznego jej użytkowania potrzebnego do codziennej aktywności zawodowej,
- c) poziom III - poziom bardzo dobry; proteza taka wykonana na nowoczesnych elementach (stopa, staw kolanowy) oraz posiadająca bardzo dobre zawieszenie w leju, także na elementach silikonowych; w tej grupie protez pacjent może otrzymać zaopatrzenie zapewniające takie możliwości lokomocyjne, aby mógł podjąć lub kontynuować aktywność zawodową,

- d) poziom IV - grupa najnowocześniejszych w świecie protez, także z elementami sterowanymi cyfrowo, z wielowarstwowymi lejami oraz najlżejszymi elementami nośnymi; umożliwiają w niektórych przypadkach także aktywność sportową i rekreacyjną pacjentów;
- 29) **półroczu/semestrze** – należy przez to rozumieć okres, na który może zostać przyznana pomoc finansowa na pokrycie kosztów nauki, obejmujący zajęcia dydaktyczne i sesję egzaminacyjną;
- 30) **prawie jazdy** – należy przez to rozumieć dokument wydany przez odpowiednie organy państwowe, potwierdzający uprawnienia jego posiadacza do prowadzenia pojazdów mechanicznych, z wyłączeniem kategorii: A, A1, A2 i AM; warunkiem uzyskania prawa jazdy jest w myśl art. 11 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami m.in. uzyskanie orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do kierowania pojazdem określonej kategorii;
- 31) **protezie kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (Obszar C Zadanie nr 3 i nr 4)** – należy przez to rozumieć protezę/protezy kończyny górnej i/lub dolnej na III lub IV poziomie jakości protez;
- 32) **przeciętnym miesięcznym dochodzie wnioskodawcy** - należy przez to rozumieć dochód w przeliczeniu na jedną osobę w gospodarstwie domowym wnioskodawcy, o jakim mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2018 r. poz. 2220, z późn. zm.), obliczony za kwartał poprzedzający kwartał, w którym złożono wniosek; dochody z różnych źródeł sumują się; w przypadku działalności rolniczej – dochód ten oblicza się na podstawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2017 r. (Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21 września 2018 r. - M.P. 2018, poz. 911), według wzoru: $[(3.399 \text{ zł} \times \text{liczba hektarów})/12]/ \text{liczba osób w gospodarstwie domowym wnioskodawcy}$;
- 33) **przerwie w nauce (w przypadku modułu II)** – należy przez to rozumieć przerwę w kontynuowaniu nauki, w trakcie której osoba niepełnosprawna nie ponosi kosztów nauki, np. urlop dziekański, urlop zdrowotny;
- 34) **skuterze o napędzie elektrycznym** – należy przez to rozumieć czterokołowy lub trzykołowy skuter/pojazd o napędzie elektrycznym, także składany/kompaktowy, pełniący funkcję wózka inwalidzkiego przeznaczonego dla osoby niepełnosprawnej

ruchowo do poruszania się; skuter wyposażony jest m.in. w oddzielną, nastawną kolumnę kierownicy;

- 35) **spowolnienie toku studiów/nauki** – należy przez to rozumieć indywidualną organizację studiów/nauki lub indywidualny tok studiów/nauki, przyjęty na podstawie decyzji uczelni/szkoły, umożliwiający wydłużenie okresu trwania studiów/nauki (np. jeden semestr w ciągu roku akademickiego/szkolnego). O ile decyzja o spowolnieniu toku studiów/nauki nie jest decyzją o powtarzaniu roku, wnioskodawca może korzystać z pomocy w module II na zasadach ogólnych;
- 36) **sprzęcie elektronicznym lub jego elemencie lub oprogramowaniu (w przypadku Obszaru B Zadanie 1 i 3)** – należy przez to rozumieć komputer (stacjonarny lub mobilny) oraz/lub współpracujące z nim urządzenia i dedykowane oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków rodzaju i stopnia niepełnosprawności (z uwzględnieniem definicji urządzeń brajlowskich); głównym kryterium uznania kwalifikowalności danego kosztu są indywidualne i specyficzne dla danego rodzaju dysfunkcji - potrzeby związane z rehabilitacją zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta;
- 37) **sprzęcie elektronicznym lub jego elemencie lub oprogramowaniu (w przypadku Obszaru B Zadanie 4)** – należy przez to rozumieć elektroniczne sprzęty i urządzenia lub ich elementy, a także dedykowane oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków dysfunkcji narządu słuchu, w tym przede wszystkim sprzęty i urządzenia mobilne (np. laptop, tablet, smartfon); głównym kryterium uznania kwalifikowalności danego kosztu są indywidualne i specyficzne potrzeby związane z rehabilitacją zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta, w tym potrzeba komunikowania się;
- 38) **studiach w przyspieszonym trybie** – należy przez to rozumieć indywidualną organizację studiów lub indywidualny tok studiów, przyjęty na podstawie decyzji uczelni, umożliwiający skrócenie okresu trwania studiów, przy czym program studiów w przyspieszonym trybie (np. trzy semestry w ciągu roku akademickiego) musi być zgodny z obowiązującymi standardami kształcenia dla danego kierunku studiów i zgodny z obowiązującym planem ogólnym studiów;
- 39) **szkole policealnej** – należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną szkołę policealną, działającą zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2018 r., poz. 996, z późn. zm.);

- 40) **szkole wyższej** – należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną uczelnię, w tym szkołę doktorską, działającą zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) lub uczelnię zagraniczną, a także szkołę wyższą i wyższe seminarium duchowne prowadzone przez Kościół Katolicki lub inne kościoły i związki wyznaniowe;
- 41) **urządzeniach brajlowskich** – należy przez to rozumieć elektroniczne urządzenia, zdolne tworzyć wypukłą formę informacji wyjściowej, możliwą do odczytania przy pomocy zmysłu dotyku;
- 42) **wózku ręcznym z oprzyrządowaniem elektrycznym** – należy przez to rozumieć wózek inwalidzki, w tym aktywny, wyposażony w przystawne elementy/osprzęt (napęd elektryczny wraz z wyposażeniem, także dodatkowym), zwiększające mobilność osoby niepełnosprawnej i umożliwiające samodzielne przemieszczanie się;
- 43) **wymagalnych zobowiązaniach** – należy przez to rozumieć:
- a) w odniesieniu do zobowiązań o charakterze cywilnoprawnym – wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione ani umorzone,
  - b) w odniesieniu do zobowiązań publicznoprawnych, wynikających z decyzji administracyjnych wydawanych na podstawie przepisów k.p.a. – zobowiązania:
    - wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem dnia, w którym decyzja stała się ostateczna – w przypadku decyzji, w których nie wskazano terminu płatności,
    - wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem terminu płatności oznaczonego w decyzji – w przypadku decyzji z oznaczonym terminem płatności,
    - wynikające z decyzji nieostatecznych, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności;
- 44) **zatrudnieniu** – należy przez to rozumieć:
- a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,
  - b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,

- c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. 2017 r. poz. 2336, z późn. zm.),
  - d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. 2018 r. poz. 646, z późn. zm.),
  - e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
  - f) staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.), okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia;
- 45) **zdarzeniach losowych** – należy przez to rozumieć potwierdzone przez właściwe jednostki zdarzenia, nieprzewidziane i niezawinione przez wnioskodawcę/ podopiecznego wnioskodawcy, które były nie do uniknięcia nawet przy zachowaniu należytej staranności, skutkujące utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem przedmiotu dofinansowania w stopniu uniemożliwiającym użytkowanie i naprawę;
- 46) **zgodzie lekarza specjalisty na użytkowanie skutera o napędzie elektrycznym lub wózka ręcznego z oprzyrządowaniem elektrycznym (w przypadku Obszaru C zadanie 5)** – należy przez to rozumieć pozytywną opinię lekarza w zakresie wskazanym w pkt 4 lit. a-e.

6. Moduły, obszary i zadania programu:

- 1) Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:
- a) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
    - Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
    - Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
    - Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,

- Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu,

b) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,
- Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

c) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

(co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,

- Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,

d) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka;

2) Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

7. Maksymalna kwota dofinansowania lub refundacji ze środków PFRON

(w zadaniach, które ją przewidują) w ramach modułu I wynosi, w przypadku:

1) Obszaru A:

a) w Zadaniu 1 – 10.000 zł,

b) w Zadaniu 2 lub 3 – 4.800 zł, w tym:

- dla kosztów kursu i egzaminów kategorii B – 2.100 zł,

- dla kosztów kursu i egzaminów pozostałych kategorii – 3.500 zł,

- dla pozostałych kosztów uzyskania prawa jazdy w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy (koszty związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i dojazdem w okresie trwania kursu) – 800 zł,

- dla kosztów usług tłumacza migowego – 500 zł,

c) w Zadaniu 4 – 4.000 zł;

2) Obszaru B:

a) w Zadaniu 1:

- dla osoby niewidomej – 24.000 zł, z czego na urządzenia brajlowskie 15.000 zł,
- dla pozostałych osób z dysfunkcją narządu wzroku – 9.000 zł,
- dla osoby z dysfunkcją obu kończyn górnych – 5.000 zł,

b) w Zadaniu 2:

- dla osoby głuchoniewidomej – 4.000 zł,
- dla osoby z dysfunkcją narządu słuchu – 3.000 zł,
- dla pozostałych adresatów obszaru – 2.000 zł,

z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w indywidualnych przypadkach, maksymalnie o 100%, wyłącznie w przypadku, gdy poziom dysfunkcji narządu wzroku lub słuchu wymaga zwiększenia liczby godzin szkolenia,

c) w Zadaniu 3 – 6.000 zł,

d) w Zadaniu 4 – 2.500 zł,

e) w Zadaniu 5 – 1.500 zł;

3) Obszaru C:

a) w Zadaniu 2 – 3.500 zł,

b) w Zadaniu 3 dla protezy na III poziomie jakości, przy amputacji:

- w zakresie ręki – 9.000 zł,
- przedramienia – 20.000 zł,
- ramienia lub wyłuszczeniu w stawie barkowym – 26.000 zł,
- na poziomie podudzia – 14.000 zł,
- na wysokości uda (także przez staw kolanowy) – 20.000 zł,
- uda lub wyłuszczeniu w stawie biodrowym – 25.000 zł,

z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w wyjątkowych przypadkach i wyłącznie wtedy, gdy celowość zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy), zostanie zarekomendowana przez eksperta PFRON,

c) w Zadaniu 4 – do 30% kwot, o których mowa w lit. b,

d) w Zadaniu 3 i 4 dla refundacji kosztów dojazdu beneficjenta programu

na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON
na spotkanie z beneficjentem programu – w zależności od poniesionych kosztów,
nie więcej niż 200 zł,

e) w Zadaniu 5 – 5.000 zł;

4) Obszaru D – 200 zł miesięcznie – tytułem kosztów opieki nad jedną (każdą) osobą zależną.

5) W ramach modułu II kwota dofinansowania kosztów nauki, dotyczących semestru/półroczna objętego dofinansowaniem, wynosi w przypadku:

1) dodatku na pokrycie kosztów kształcenia – do 1.000 zł;

2) dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – do 4.000 zł;

3) opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) - niezależnie od daty poniesienia kosztów, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 3.000 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 764 zł (netto) na osobę.

8. Decyzja w sprawie wyrażenia zgody na zwiększenie kwoty dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) dla wnioskodawcy, którego przeciętny miesięczny dochód przekracza kwotę, o której mowa w ust. 7 pkt 5 ppkt 3 lub zwiększenia kwoty dofinansowania dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego może być podjęta przez Pełnomocników Zarządu w Biurze Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na podstawie wystąpienia i pozytywnej opinii właściwego realizatora programu lub Oddziału Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W opinii tej realizator programu lub Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wskazuje w szczególności:

1) proponowaną wysokość dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) lub opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego;

2) uzasadnienie proponowanej decyzji, w tym:

a) dotyczące wysokości dofinansowania, przede wszystkim ze względu na atrakcyjność kierunku nauki wybranego przez wnioskodawcę na otwartym rynku pracy,

- b) wskazanie innych okoliczności zasługujących na indywidualne rozpatrzenie sprawy (na podstawie informacji przekazanych przez wnioskodawcę);
- 3) średni i najniższy, procentowy udział środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w dofinansowanych przez realizatora programu kosztach:
  - a) opłaty za naukę (czesne) w ramach wniosków wnioskodawców, których przeciętny miesięczny dochód przekracza kwotę, o której mowa w ust. 7 pkt 5 ppkt 3,
  - b) dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego, objętych pomocą ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w semestrze/półroczu, którego dotyczy proponowana decyzja;
- 4) wysokość limitu środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w dyspozycji realizatora programu na dofinansowania w module II (na dzień sporządzenia opinii) wraz z informacją, czy decyzja wymaga zwiększenia tego limitu;
- 5) wykaz analizowanych dokumentów stanowiących podstawę wydanej opinii.

9. W przypadku, gdy wnioskodawca w module II pobiera naukę w ramach dwóch i więcej form kształcenia na poziomie wyższym (kierunków studiów), kwota dofinansowania opłaty za naukę (czesne) może być zwiększona o równowartość połowy kosztów czesnego na kolejnym/ kolejnych kierunkach nauki, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 1.500 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 764 zł (netto) na osobę. Wymagany udział własny w kosztach opłaty za naukę (czesne) na drugim i kolejnych kierunkach wynosi co najmniej 50% kosztów opłaty, z zastrzeżeniem ust. 19 pkt 2 lit. b.

10. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia, o którym mowa w ust. 7 pkt 5 ppkt 1 może być zwiększony, nie więcej niż o:

- 1) 700 zł - w przypadkach, które określi realizator programu;
- 2) 500 zł - w przypadku, gdy wnioskodawca ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania;
- 3) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada aktualną (ważną) Kartę Dużej Rodziny;

- 4) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca pobiera naukę jednocześnie na dwóch (lub więcej) kierunkach studiów/nauki;
- 5) 200 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca studiuje w przyspieszonym trybie;
- 6) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawcą jest osoba poszkodowana w 2018 lub w 2019 roku w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych;
- 7) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca korzysta z usług tłumacza języka migowego.

11. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia, o którym mowa w ust. 7 pkt 5 ppkt 1 i ust. 10 nie przysługuje w przypadku, gdy wnioskodawca zmieniając kierunek lub szkołę/uczelnię w trakcie pobierania nauki (nie ukończywszy jej), ponownie pobiera naukę na poziomie (semestr/półrocze) objętym uprzednio dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach programu.

12. Pomoc w module II w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia, o którym mowa w ust. 7 pkt 5 ppkt 1 i ust. 10, ma charakter progresywny i motywacyjny. Wysokość dodatku dla każdego wnioskodawcy jest uzależniona od jego postępów w nauce i wynosi:

- 1) do 50% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki na pierwszym roku nauki w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym, w przypadku form kształcenia trwających jeden rok – do 75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku;
- 2) do 75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki na kolejnym, drugim roku edukacji w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym;
- 3) do 100% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki w kolejnych latach (od trzeciego roku) danej formy edukacji na poziomie wyższym, przy czym studenci studiów II stopnia i uczestnicy studiów doktoranckich mogą otrzymać dodatek w kwocie maksymalnej na każdym etapie nauki.

13. Przekazanie dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) oraz dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego następuje po zawarciu umowy dofinansowania.

14. Przekazanie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia następuje po zawarciu umowy dofinansowania i przekazaniu realizatorowi programu informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półrocza objętego dofinansowaniem lub po złożeniu zaświadczenia ze szkoły/uczelni, że wnioskodawca uczęszczał na zajęcia, objęte planem/programem studiów/nauki.

15. Wnioskodawca, który w okresie objętym dofinansowaniem, z przyczyn innych niż niezależnych od niego (np. stan zdrowia) - nie uczęszczał na zajęcia objęte planem/programem studiów/nauki, a w przypadku przewodu doktorskiego – nie realizował przewodu doktorskiego zgodnie z przyjętym harmonogramem, zobowiązany jest do zwrotu kwoty dofinansowania kosztów nauki w tym semestrze/półroczu.

16. Dopuszczalność udzielania pomocy w ramach modułu II:

- 1) każdy wnioskodawca może uzyskać pomoc ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych łącznie maksymalnie w ramach 20 (dwudziestu) semestrów/półroczy różnych form kształcenia na poziomie wyższym - warunek ten dotyczy także wsparcia udzielonego w ramach programów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:
  - a) „STUDENT - kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”,
  - b) „STUDENT II – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”,z uwzględnieniem pkt 2 i pkt 7;
- 2) wnioskodawcy, którzy do dnia złożenia wniosku uzyskali pomoc ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach większej liczby semestrów/półroczy, niż wskazana w pkt 1, mogą uzyskać pomoc w ramach programu – do czasu ukończenia rozpoczętych form kształcenia na poziomie wyższym, jeśli są one realizowane zgodnie z planem/programem studiów i zostały rozpoczęte, gdy limit, o którym mowa w pkt 1 nie został przekroczony;
- 3) decyzja o dofinansowaniu kosztów nauki w przypadku ponownego wsparcia wcześniej dofinansowanego semestru / półrocza / roku szkolnego lub akademickiego - należy do kompetencji realizatora programu, z zastrzeżeniem pkt 4, przy czym spowolnienie toku studiów / nauki nie jest traktowane jako powtarzanie semestru;
- 4) wypłata dofinansowania w sytuacji, o której mowa w pkt 3, jest dozwolona w ramach dopuszczalnej, łącznej liczby semestrów/ półroczy, o której mowa w pkt 1 - z zastrzeżeniem, iż może to nastąpić nie więcej niż dwa razy w ciągu trwania nauki

w ramach danej formy kształcenia na poziomie wyższym (szkoła policealna, kolegium, szkoła wyższa, przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi) i tylko jeżeli powtarzanie semestru/półrocza/roku szkolnego lub akademickiego przez wnioskodawcę następuje z przyczyn od niego niezależnych (np. stan zdrowia, likwidacja/zamknięcie kierunku);

- 5) wnioskodawca, który w okresie objętym dofinansowaniem przekroczy limit, o którym mowa w pkt 4 (po raz trzeci nie zalicza semestru/półrocza), zobowiązany jest do zwrotu kwoty dofinansowania kosztów nauki w tym semestrze/półroczu i do czasu ukończenia nauki na rozpoczętym poziomie, nie może korzystać z pomocy w module II, z uwzględnieniem pkt 6;
- 6) na pisemny wniosek realizatora programu, decyzję o wyrażeniu zgody na ponowne dofinansowanie kosztów nauki w przypadku wnioskodawcy, który ze względu na stan zdrowia po raz trzeci nie zalicza semestru/półrocza objętego dofinansowaniem w ramach danej formy kształcenia na poziomie wyższym, podejmują Pełnomocnicy Zarządu w Biurze Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; w przypadku podjęcia decyzji, zwrot kwoty dofinansowania kosztów nauki, o którym mowa w pkt 5 - nie ma zastosowania;
- 7) limit, o którym mowa w pkt 1, nie dotyczy osób ubiegających się o dofinansowanie kosztów nauki w ramach studiów III stopnia, a także osób zamierzających otworzyć przewód doktorski poza studiami doktoranckimi (III stopnia).

17. W przypadku osób, które mają wszczęty przewód doktorski, a nie są uczestnikami studiów doktoranckich, przysługuje wyłącznie dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego.

18. Decyzję o wysokości pomocy dla wnioskodawcy podejmuje realizator programu, który ustala własne sposoby różnicowania wysokości dofinansowania.

19. Udział własny wnioskodawcy jest wymagany w poniższych zadaniach:

- 1) w module I wynosi co najmniej:
  - a) 10% ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru B – Zadania: 1, 4 i 5, Obszaru C –Zadania: 3 i 4,
  - b) 15% ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru A – Zadania: 1 i 4 oraz Obszaru D,
  - c) 25% ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru A – Zadania: 2 i 3,

- d) 30% ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru B – Zadanie 3,
  - e) 35% ceny brutto zakupu/usługi w ramach Obszaru C – Zadanie 5;
- 2) w module II - w zakresie kosztów czesnego:
- a) 15% wartości czesnego – w przypadku przyznania dofinansowania, o którym mowa w ust. 7 pkt 5 ppkt 3 dla zatrudnionych beneficjentów programu, którzy korzystają z pomocy w ramach jednej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku),
  - b) 65% wartości czesnego – w przypadku przyznania dofinansowania, o którym mowa w ust. 9 dla zatrudnionych beneficjentów programu, którzy jednocześnie korzystają z pomocy w ramach więcej niż jedna forma kształcenia na poziomie wyższym (więcej niż jeden kierunek) – warunek dotyczy drugiej i kolejnych form kształcenia na poziomie wyższym (drugiego i kolejnych kierunków), z zastrzeżeniem, iż z obowiązku wniesienia ww. udziału własnego w module II zwolniony jest wnioskodawca, gdy wysokość jego przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 764 zł (netto) na osobę.

20. Środki finansowe stanowiące udział własny wnioskodawcy mogą pochodzić z różnych źródeł, jednak nie mogą pochodzić ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

21. Dokumentem potwierdzającym udzielenie pomocy ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest umowa dofinansowania zawarta pomiędzy wnioskodawcą i realizatorem programu. Data jej zawarcia jest datą udzielenia pomocy; Jednakże, jeśli w toku realizacji programu umowa dofinansowania jest zawarta w roku następującym po roku złożenia wniosku, to rokiem udzielenia pomocy jest ten rok, w którym wniosek został złożony.

22. Maksymalny koszt wynagrodzenia za jedną opinię eksperta Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wynosi:

- 1) w przypadku pierwszej wizyty - 300 zł brutto;
- 2) w przypadku kolejnej wizyty - 150 zł brutto.

23. Szczegółowe zasady dotyczące weryfikacji formalnej wniosków:

- 1) opinia eksperta Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wydana w 2018 roku do wniosku, zachowuje ważność dla weryfikacji formalnej tego wniosku – do dnia 31 grudnia 2019 roku;
- 2) zaświadczenie lekarskie złożone przez wnioskodawcę do wniosku w 2018 roku, zachowuje ważność dla weryfikacji formalnej wniosku - do dnia 31 grudnia 2019 roku;
- 3) wnioskodawca ubiegający się o refundację kosztów poniesionych przed dniem zawarcia umowy dofinansowania, ale w okresie wskazanym w rozdziale VII ust. 3 programu, warunki uczestnictwa w programie musi spełniać także, w przypadku:
  - a) modułu I Obszar A-C (w zadaniach, które przewidują możliwość refundacji, zgodnie z rozdziałem VII ust. 1 programu) - w terminie poniesienia kosztu objętego refundacją,
  - b) Obszaru D i modułu II - w okresie objętym refundacją kosztów;
- 4) wnioskodawca może uzupełnić wniosek o brakujące dane i/lub załączniki w terminie wskazanym przez realizatora programu; w module II realizator programu wyznacza wnioskodawcy w tym celu co najmniej 14-dniowy termin (liczony w dniach kalendarzowych);
- 5) odnośnie częstotliwości udzielania pomocy w ramach modułu I:
  - a) warunek, o którym mowa w rozdziale VI ust. 5 pkt 1 i pkt 3 programu dotyczy:
    - pomocy udzielanej w ramach wskazanych zadań,
    - osoby niepełnosprawnej, będącej beneficjentem pomocy,
    - tego samego celu pomocy, przez który należy rozumieć przedmiot dofinansowania określony ogólnie w danym zadaniu,
  - b) warunek, o którym mowa w rozdziale VI ust. 5 pkt 2 programu dotyczy:
    - pomocy udzielanej w ramach wskazanych zadań,
    - osoby niepełnosprawnej, będącej beneficjentem pomocy,
    - gwarancji, dotyczącej przedmiotu dofinansowanego uprzednio ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,przy czym o pomoc można ubiegać się nie częściej niż jeden raz w roku kalendarzowym;

- 6) odnośnie podejmowania decyzji o przyznaniu dofinansowania z pominięciem okresów, o których mowa w rozdziale VI ust. 5 programu, dotyczyć może ona także okresów obowiązujących w ramach innych zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 7) wnioskodawca ubiegający się o pomoc w ramach Obszaru C Zadanie 3 i 4 zobowiązany jest dostarczyć wraz z wnioskiem dwie niezależne oferty, dotyczące przedmiotu dofinansowania;
- 8) opinia eksperta Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych musi dodatkowo zawierać ocenę zgodności proponowanej do dofinansowania protezy (według specyfikacji) z poziomem jakości według programu.

24. Dodatkowe wymagania w zakresie weryfikacji merytorycznej wniosków w ramach modułu I:

- 1) ekspertem, o którym mowa w rozdziale X ust. 5 programu nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku;
- 2) w celu rzetelnej oceny wniosku, ekspert, o którym mowa w pkt 1, powinien potwierdzić stan faktyczny związany z dysfunkcją i potrzebą wyposażenia potencjalnego beneficjenta pomocy we wnioskowany przedmiot dofinansowania, o ile to możliwe z uwagi na sytuację zdrowotną osoby niepełnosprawnej – w trakcie konsultacji z udziałem potencjalnego beneficjenta pomocy;
- 3) ocena merytoryczna wniosku przeprowadzana jest w celu wyłonienia wniosków, które mają największe szanse na realizację celów programu; w związku z tym realizator programu będzie stosował punktowy system oceny wniosków, wyznaczając przy maksymalnym pułapie 100 punktów - minimalny próg punktowy umożliwiający bieżące udzielanie dofinansowania; ustalenie zbioru kryteriów i ich wag należy do kompetencji realizatora programu, z zastrzeżeniem ust. 28; udzielenie dofinansowania wnioskodawcom, których wnioski uzyskały ocenę poniżej ustalonego przez realizatora programu minimalnego progu punktowego, uzależnione będzie od możliwości wynikających z wysokości dostępnego limitu środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazanych

realizatorowi programu, przy czym każdy wniosek pozytywnie zweryfikowany pod względem formalnym może być zrealizowany, w kolejności wynikającej z sumy punktów uzyskanych w trakcie oceny merytorycznej.

25. Preferencje Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przysługujące wnioskodawcom w trakcie rozpatrywania wniosków w ramach modułu I:

- 1) w 2019 roku preferowane są wnioski dotyczące osób niepełnosprawnych, które:
  - a) są zatrudnione - suma punktów preferencyjnych nie może stanowić mniej niż 40;
  - b) w 2018 lub w 2019 roku zostały poszkodowane w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych - suma punktów preferencyjnych nie może stanowić mniej niż 10;
- 2) w sytuacji, gdy limit środków finansowych przekazany realizatorowi programu przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych nie umożliwia udzielenia dofinansowania wszystkim wnioskodawcom z równorzędną oceną wniosku, o przyznaniu dofinansowania decyduje:
  - a) stopień niepełnosprawności potencjalnego beneficjenta pomocy w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski dotyczące osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, a w dalszej kolejności, gdy reguła postępowania wyrażona w lit. a) nie prowadzi do wyboru wniosku do dofinansowania;
  - b) wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy, w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski wnioskodawców, których dochód jest najniższy.

26. Wnioski w ramach modułu II nie podlegają ocenie merytorycznej.

§ 2

Tryb składania wniosków o przyznanie dofinansowania

1. Dofinansowanie następuje na pisemny wniosek zawierający uzasadnienie wskazujące na związek udzielenia dofinansowania z możliwością realizacji celów programu, złożony wraz z niezbędnymi załącznikami. Wnioski należy składać w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu, ul. Wojska Polskiego 78, 26-700 Zwolenie. Za datę złożenia wniosku uważa się datę jego wpłynięcia do PCPR w Zwoleniu, a w przypadku wniosków składanych drogą pocztową - datę stempla pocztowego. Druki Wniosków stanowią załączniki do Zasad.

2. Za kompletny wniosek uważa się wniosek zawierający wszystkie wymagane dane wraz z kompletem wymaganych załączników tj. m.in.:

- kserokopia aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia o niepełnosprawności (lub równoważne),
- kserokopia aktu urodzenia dziecka – w przypadku wniosku dotyczącego niepełnoletniej osoby niepełnosprawnej,
- kserokopia dokumentu stanowiącego opiekę prawną nad podopiecznym – w przypadku wniosku dotyczącego osoby niepełnosprawnej reprezentowanej przez opiekuna prawnego,
- zaświadczenie lekarskie,
- oświadczenie o wysokości dochodu, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych,
- oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych.

3. Podstawą podjęcia decyzji w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej dofinansowania są informacje aktualne na dzień złożenia wniosku, z wyjątkiem wniosków wnioskodawców zobowiązanych do uzupełnienia lub korekty danych - w tym przypadku podstawą podjęcia decyzji w sprawie przyznania dofinansowania są informacje aktualne na dzień uzupełnienia wniosku.

4. Wnioskodawca może występować przez pełnomocnika, ustanowionego na podstawie pełnomocnictwa poświadczonego notarialnie, które określa zakres pełnomocnictwa do dokonania poszczególnych czynności - pełnomocnictwo wnioskodawca dołącza do wniosku wraz z pisemnym oświadczeniem pełnomocnika, iż nie jest on i w ciągu ostatnich 3 lat nie był właścicielem, współwłaścicielem, przedstawicielem prawnym (pełnomocnikiem) lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm(y), oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku wnioskodawcy o dofinansowanie ze środków PFRON ani nie jest i nie był w żaden inny sposób powiązany z zarządem tych firm poprzez np.: związki gospodarcze, rodzinne, osobowe itp.

5. Wnioskodawca zobowiązany jest zgłosić bezzwłocznie informacje o wszelkich zmianach, dotyczących danych zawartych we wniosku.

6. W przypadku, gdy wnioskodawca przedstawia do wniosku dokumenty wystawione w języku innym niż język polski, zobowiązany jest do przedłożenia tłumaczenia tych dokumentów na język polski przez tłumacza przysięgłego. Koszty związane z tłumaczeniem tych dokumentów nie są refundowane ze środków PFRON.

7. Wnioskodawca, który ubiega się o ponowne udzielenie pomocy ze środków PFRON na ten sam cel jest zobowiązany wykazać we wniosku istotne przesłanki wskazujące na potrzebę

powtórznego/kolejnego dofinansowania ze środków PFRON. Do istotnych przesłanek należą okoliczności związane przede wszystkim z aktywnością zawodową i nauką wnioskodawcy/podopiecznego wnioskodawcy. Przesłanki te należy wykazać w odpowiedniej rubryce wniosku (uzasadnienie wniosku).

8. Przyjmowanie wniosków następuje:

a) w Module I od 01.03.2019 – do 31.08.2019 r.;

b) w Module II w terminach:

- 01.03.2019 - 30.03.2019 – termin przyjmowania wniosków za semestr 2018/2019,

- 02.09.2019 - 10.10.2019 – termin przyjmowania wniosków w ramach programu za semestr 2019/2020.

9. Realizator programu w terminie do 10 dni od dnia złożenia niekompletnego wniosku, informuje Wnioskodawcę o występujących we wniosku uchybieniach, brakujących dokumentach, które powinny zostać usunięte w terminie do 7 dni od dnia odebrania wezwania – pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

10. W programie nie mogą uczestniczyć wnioskodawcy:

- którzy posiadają wymagalne zobowiązania wobec PFRON lub wobec realizatora programu,

- naruszyli warunki wcześniej zawartych umów m.in. poprzez nieterminowe lub nienależyte wykonywanie zobowiązań wynikających z umowy i nie doprowadzili do usunięcia uchybień do dnia złożenia wniosku.

§ 3

Weryfikacja formalna i merytoryczna wniosków

1. Realizator programu weryfikuje wnioski pod względem formalnym i merytorycznym. Weryfikacji formalnej i merytorycznej wniosku dokonuje się na podstawie dokumentów dołączonych przez wnioskodawcę do wniosku, danych i informacji wynikających z wniosku, posiadanych przez Realizatora i PFRON zasobów oraz ustaleń dokonanych w trakcie weryfikacji wniosku.

2. Weryfikacja formalna wniosku polega na sprawdzeniu przez pracownika Realizatora, czy wnioskodawca i/lub jego podopieczny spełnia obowiązujące warunki uczestnictwa w programie i ubiegania się w jego ramach o wsparcie. Ocenie formalnej podlega:

- spełnianie przez wnioskodawcę/podopiecznego wnioskodawcy wszystkich kryteriów

uprawniających do złożenia wniosku i uzyskania dofinansowania,

- dotrzymanie przez wnioskodawcę terminu na złożenie wniosku,

- zgodność zgłoszonego we wniosku przedmiotu dofinansowania z zasadami wskazanymi

w programie,

- kompletność i poprawność danych zawartych we wniosku, zgodność wniosku oraz wymaganych załączników z wymogami Realizatora,
- wypełnienie wymagalnych rubryk we wniosku i załącznikach do wniosku,
- zgodność reprezentacji wnioskodawcy lub jego podopiecznego - w trakcie weryfikacji sprawdzane jest czy wniosek został podpisany przez osoby do tego uprawnione.

3. Dodatkowe wymagania w zakresie weryfikacji formalnej wniosków - w przypadku okresów karencji:

- okresy te podlegają wydłużeniu w przypadku beneficjentów pomocy, którzy uzyskując dofinansowanie w ramach programów realizowanych przez PFRON, zawarli z PFRON umowę dofinansowania z okresem obowiązywania tej umowy dłuższym niż 3 lata, a okres ten nie upłynął przed złożeniem wniosku w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”,
- okresy te dotyczą wnioskodawcy, a także osoby niepełnosprawnej, na rzecz której wnioskodawcy udzielono dofinansowania ze środków PFRON,
- przez ten sam cel pomocy ze środków PFRON należy rozumieć przedmiot dofinansowania określony w poszczególnych obszarach programu.

4. Realizator programu zobowiązany jest sprawdzić w Oddziale PFRON okresy karencji, o których mowa powyżej i powiadomić wnioskodawcę o ewentualnym braku możliwości otrzymania dofinansowania.

5. Ocena merytoryczna wniosku przeprowadzana jest w celu wyłonienia wniosków, które mają największe szanse na realizację celów programu i które zmieszczą się w limicie środków finansowych przekazanych przez PFRON na realizację programu. W związku z tym realizator programu będzie stosował punktowy system oceny wniosków oraz wyznaczy minimalny próg punktowy, umożliwiający bieżące udzielenie dofinansowania.

6. W przypadku wniosku, który w trakcie jego oceny nasuwa wątpliwości co do możliwości pozytywnej weryfikacji pod względem kryterium dotyczącego rodzaju niepełnosprawności adresata programu lub co do celowości wnioskowanego dofinansowania, do podjęcia pozytywnej decyzji wymagana jest pozytywna opinia wydana przez eksperta.

7. Dodatkowe wymagania w zakresie weryfikacji merytorycznej wniosków:

- ekspertem, o którym mowa wyżej nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm oferujących sprzedaż

towarów/usług będących przedmiotem wniosku,
- w celu rzetelnej oceny wniosku, ekspert powinien potwierdzić stan faktyczny związany z zakresem dysfunkcji i potrzebą wyposażenia potencjalnego beneficjenta pomocy we wnioskowany przedmiot dofinansowania, o ile to możliwe z uwagi na sytuację zdrowotną osoby niepełnosprawnej - w trakcie konsultacji z udziałem potencjalnego beneficjenta pomocy.

8. Czynności związane z weryfikacją wniosku będą rejestrowane w odpowiednich rubrykach formularza wniosku. Zakończenie i efekt tych czynności potwierdzać będą daty i podpisy właściwych pracowników.

9. Wnioskodawcy, któremu odmówiono przyznania środków finansowych w wyniku uchybień ze strony Realizatora przy weryfikacji formalnej wniosku, przysługuje prawo zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

§ 4

Decyzja o przyznaniu dofinansowania

1. Decyzję o przyznaniu lub bądź odmowie przyznania wnioskowanej pomocy podejmuje Realizator. Decyzja będzie rejestrowana w odpowiedniej rubryce formularza wniosku wraz z datą jej podjęcia, pieczęciami i podpisami osób podejmujących decyzję.

2. Decyzja odmowna w sprawie dofinansowania wymaga pisemnego uzasadnienia.

3. Kwota dofinansowania nie może być wyższa niż kwota wnioskowana.

4. Decyzja o przyznaniu dofinansowania jest podstawą zawarcia umowy dofinansowania.

5. W przypadku przyznania dofinansowania realizacja dofinansowania następuje po podpisaniu umowy dofinansowania pomiędzy Realizatorem i wnioskodawcą.

6. Warunkiem zawarcia umowy dofinansowania jest spełnianie przez wnioskodawcę lub jego podopiecznego warunków uczestnictwa określonych w programie także w dniu podpisania umowy.

§ 5

Umowa dofinansowania i jej rozliczenie

1. Szczegółowe warunki realizacji dofinansowania zostaną określone w indywidualnych umowach zawieranych z beneficjentami pomocy w każdym obszarze realizacji programu.

2. Refundacja poniesionych kosztów może dotyczyć:

1. w przypadku modułu I:

- a. Obszar A: Zadanie 1 i 4, Obszar B: Zadanie 1, 3 i 4 oraz Obszar C: Zadanie 1, 3 i 5 – wyłącznie kosztów poniesionych po zawarciu umowy dofinansowania,

- b. w pozostałych przypadkach – także kosztów poniesionych do 180 dni przed dniem złożeniem wniosku;
  2. w przypadku modułu II – kosztów opłaty za naukę (czesnego) dotyczących bieżącego roku szkolnego lub akademickiego, niezależnie od daty ich poniesienia.
- 3.** Wybór sprzedawcy przedmiotu dofinansowania lub usługodawcy, należy wyłącznie do beneficjenta pomocy.
- 4.** W przypadku, gdy beneficjent pomocy przedłoży dokumenty rozliczeniowe wystawione w języku innym niż język polski, w których walutą rozliczeniową jest waluta inna niż polski złoty (PLN), zobowiązany jest do przedłożenia tłumaczenia tych dokumentów na język polski przez tłumacza przysięgłego (PFRON nie refunduje kosztów związanych z tłumaczeniem tych dokumentów). Płatność przez Realizatora kwoty dofinansowania może nastąpić wówczas według kursu sprzedaży danej waluty w Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia dokonania płatności.
- 5.** Dofinansowanie nie może obejmować kosztów zakupu lub wykonania usług zakupionych lub wykonanych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem przez beneficjenta pomocy umowy z Realizatorem, z wyłączeniem przypadków, uwzględniających możliwość refundacji kosztów: uzyskania prawa jazdy, utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, opieki nad osobą zależną, uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym (koszty poniesione w okresie do 6-ciu miesięcy przed dniem złożenia wniosku).
- 6.** Umowa wygasa wskutek wypełnienia przez Realizatora i beneficjenta pomocy zobowiązań wynikających z umowy. Umowę zawiera się na czas określony, w przypadku:
  - 1) Modułu I: Obszar A, Obszar B, Obszar C-zadanie 3 – na 3 lata, licząc od początku roku następującego po roku zawarcia umowy dofinansowania;
  - 2) Modułu I: Obszar C- zadanie 2 i 4 – do czasu upływu okresu gwarancji udzielonej na przedmiot objęty dofinansowaniem;
  - 3) Modułu I: obszar D i Modułu II – do dnia 31 grudnia roku, w którym została zawarta umowa, z koniecznością rozliczenia udzielonego dofinansowania w terminie wskazanym przez Realizatora (nie dotyczy kwoty dodatku na pokrycie kosztów kształcenia).
- 7.** W ramach programu nie mogą być dofinansowane:
  - pożyczki i spłaty rat oraz odsetek,
  - koszty poniesione na przygotowanie wniosku,
  - opłaty związane z realizacją umowy zawartej z beneficjentem pomocy,

- koszty nieudokumentowane.

8. Przy zawieraniu umów z beneficjentami pomocy, którzy nie mają możliwości złożenia podpisu i dokonują odcisku palca należy:

- sprawdzić istnienie w dowodzie osobistym klauzuli „podpis niemożliwy”,
- sprawdzić, czy złożone dotychczas dokumenty (wniosek, załączniki, inne) były podpisane za pomocą odcisku palca,
- przy odcisku palca wpisać imię i nazwisko strony umowy.

9. Po dokonaniu czynności, o których mowa w ust. 8, na egzemplarzu umowy pozostającym u Realizatora składają swoje podpisy pracownicy Realizatora, w obecności których beneficjent pomocy podpisał umowę - wraz z datą i podpisami przy adnotacji „umowę zawarto w obecności:”, przy czym przy zawieraniu umowy wymagana jest obecność dwóch pracowników Realizatora.

10. Osoba nie mogąca pisać, lecz mogąca czytać może złożyć oświadczenie woli w formie pisemnej bądź w ten sposób, że uczyni na dokumencie tuszowy odcisk palca, a obok tego odcisku inna osoba wypisze jej imię i nazwisko umieszczając swój podpis, bądź też w ten sposób, że zamiast składającego oświadczenie podpisze się inna osoba, a jej podpis będzie poświadczony przez notariusza lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starostę lub marszałka województwa z zaznaczeniem, że został złożony na życzenie nie mogącego pisać, lecz mogącego czytać.

§ 6

Adresaci programu

1. Moduł I:

Warunki uczestnictwa osoby niepełnosprawnej w programie w module I:

Obszar A:

Zadanie 1:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia - orzeczenie o niepełnosprawności,
- wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- dysfunkcja narządu ruchu,

Zadanie 2:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- wiek aktywności zawodowej,

- dysfunkcja narządu ruchu,

Zadanie 3:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- wiek aktywności zawodowej,
- dysfunkcja narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,

Zadanie 4:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- dysfunkcja narządu słuchu;

Obszar B:

Zadanie 1:

- znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia - orzeczenie o niepełnosprawności,
- wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- dysfunkcja obu kończyn górnych lub narządu wzroku,

Zadanie 2:

- pomoc udzielona w ramach Obszaru B,

Zadanie 3:

- umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- dysfunkcja narządu wzroku,
- wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,

Zadanie 4:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia - orzeczenie o niepełnosprawności,
- dysfunkcja narządu słuchu,
- trudności w komunikowaniu się za pomocą mowy,

- wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,

Zadanie nr 5:

- pomoc udzielona w Zadaniu: 1, 3 lub 4,
- znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia - orzeczenie o niepełnosprawności;

Obszar C:

Zadanie 1:

- znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia - orzeczenie o niepełnosprawności,
- zatrudnienie lub nauka lub potwierdzone opinią eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy albo do podjęcia nauki w wyniku wsparcia udzielonego w programie,
- wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,

Zadanie 2:

- znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia - orzeczenie o niepełnosprawności,

Zadanie 3 i 4:

- stopień niepełnosprawności,
- wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- potwierdzona opinią eksperta PFRON stabilność procesu chorobowego,
- potwierdzone opinią eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie,

Zdanie 5:

- znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia - orzeczenie o niepełnosprawności,
- wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,

- dysfunkcja narządu ruchu powodująca problemy w samodzielnym przemieszczaniu się,
- zgoda lekarza specjalisty na użytkowanie skutera o napędzie elektrycznym lub wózka ręcznego z oprzyrządowaniem elektrycznym;

Obszar D:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- aktywność zawodowa,
- pełnienie roli przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego dziecka.

2. Moduł II

Warunki uczestnictwa osoby niepełnosprawnej w programie w module II:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- nauka w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium lub przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

3. Warunki wykluczające uczestnictwo w programie:

- w modułach I i II - wymagalne zobowiązania wobec PFRON lub wobec realizatora programu,
- w module II - przerwa w nauce.

4. Częstotliwość udzielania pomocy w ramach Modułu I:

- Obszar A i Obszar C – Zadania: 1 i 3 oraz 5 - ponowna pomoc może być udzielona po upływie 3 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy;
- Obszar C – Zadania 2 i 4 oraz Obszar B Zadanie 5 – ponowna pomoc może być udzielona po zakończeniu okresu gwarancji na przedmiot/usługę wcześniej dofinansowaną;
- Obszar B, z wyłączeniem Zadania 5 – ponowna pomoc może być udzielona po upływie 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.

§ 7

Zasady sprawowania kontroli nad wykorzystaniem środków Funduszu

Realizator i PFRON mają prawo kontroli wykorzystania przedmiotu dofinansowania oraz prawidłowości, rzetelności i zgodności ze stanem faktycznym danych zawartych w dokumentach, stanowiących podstawę rozliczenia dofinansowania. Kontrola może być prowadzona w całym okresie przechowywania dokumentów, na podstawie których środki PFRON zostały przyznane, przekazane beneficjentom pomocy i rozliczone.

§ 8

Postanowienia końcowe

W sprawach nie uregulowanych w niniejszym Zarządzeniu obowiązują wszystkie warunki ogłoszone w dokumentach Zarządu PFRON dotyczących realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.

**WZORY DOKUMENTÓW OBOWIĄZUJĄCYCH W RAMACH PROGRAMU
„AKTYWNY SAMORZĄD” W 2019 ROKU W POWIECIE ZWOLEŃSKIM**

1. KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ DLA WNIOSKU – załącznik nr 1

2. MODUŁ I:

– obszar A zadanie 1	- załącznik nr 2
– obszar A zadanie 2	- załącznik nr 3
– obszar A zadanie 3	- załącznik nr 4
– obszar A zadanie 4	- załącznik nr 5
– obszar B zadanie 1	- załącznik nr 6
– obszar B zadanie 2	- załącznik nr 7
– obszar B zadanie 3	- załącznik nr 8
– obszar B zadanie 4	- załącznik nr 9
– obszar B zadanie 5	- załącznik nr 10
– obszar C zadanie 2	- załącznik nr 11
– obszar C zadanie 3	- załącznik nr 12
– obszar C zadanie 4	- załącznik nr 13
– obszar C zadanie 5	- załącznik nr 14
– obszar D	- załącznik nr 15

3. – MODUŁ II - załącznik nr 16